

ŠIBENSKI LIST

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA GRADA I KOTARA ŠIBENIK

BROJ 146 — GOD. IV.

ŠIBENIK, 8. LIPNJA 1955.

IZLAZI SVAKE SRIJEDE

Stvaranje novog komunalnog sistema

Živo se raspravlja na općini Djevske Nedovoljna aktivnost političkih organizacija

Na općini Djevske bili su održani zborovi birača na kojima se malo raspravljalo o stvaranju komune, jer se to ostavilo za drugu priliku. Birači su uglavnom diskutirali o novom kotaru. Na zborovima birača u Djevskama, Gošiću, Ostrovici i Zažviću bile su donijete odluke da se pripreme novi kotar Zadar, a to znači komuni Benkovac. Ali se odmah nakon održanih zborova birača postavilo pitanje koliko je bilo prisutno birača, koji su razlozi — argumenti iznijeti u diskusiji za kotar Zadar, gdje se odvija ekonomski i drugi život toga naroda? Na zborovima birača nisu prisustvovali svi birači, a niži je bila nadpolovična većina, ali je postojao kvorum za pravovrijedni rad zborni birača. Jedini argument, i to kao najjači, iznosio se da je na kotaru Benkovac manji porez, a i sve mjere da su »blaže« i da će se tuda kad se završi pruga biti lakše otići u kotar Zadar. Je li to

razlog? Sasvim je razumljivo da nije. Život je pokazao da je čitav taj kraj ekonomski i kulturno sa bezbroj nitima vezan sa narodom kotara Šibenik, a posebno sa gradom Šibenikom.

Već se uvadjelo da nije bilo potrebe voditi diskusiju o kotaru, na način kako se ona vodila u navedenim mjestima. Mora se spomenuti, da aktivnost organizacija SSRN, SK i NOH-e nije bila dovoljna i da su se u objašnjavanju o komunalna istekli u pravo oni koji imaju najmanje pravo na to.

Prošlih dana održan je sastanak općinskog komiteta SK kojim su prisustvovali i sekretari osnovnih organizacija SK, gdje se govorilo o stvaranju komunalnog sistema. Zatim su i osnovne organizacije SK raspravile pitanja u vezi stvaranja komune i političkog rada komunista u objašnjavanju tih pitanja biračima. Posebno je diskutirano o stavu komunista u odnosu na stvaranje komune. Na tim sastancima došlo se uglavnom do jedinstvenog stava. Smatra se naime, da bi Djevske, Varivode, Smrdelje, Kalkanj, Krnjevce, Zečevu i Gošić, trebali da budu u sastavu komune odnosno nove općine Kistanje, a Brišir, Piramotovci, Zažvić, Ostrovica, Civar-Medare, Krvković i Ladevci da uđu u sastav komune Skradim.

O tom se svestrano diskutiralo u odborima Socijalističkog saveza i sekretarijatima organizacija NOH-e, na savjetovanju općinskog komiteta NOH-e, a naročito

u sastav jedne komune, a Brišir sa svojom okolinom u sastav druge komune. Bez sumnje da su diskutirali u pravu kad iznose razloge u prilog onih prijedloga kakvo su već izložili. I birači zastupaju isto mišljenje, a o tome će oni kazati svoju riječ na zborovima koji još nisu donijeli odluku o tome kojoj komuni da pripadnu.

Sve dosadašnje diskusije potvrdile su, da je najrealnije da Djevske sa svojom okolinom idu

u sastav jedne komune, a Brišir sa svojom okolinom u sastav druge komune. Bez sumnje da su diskutirali u pravu kad iznose razloge u prilog onih prijedloga kakvo su već izložili. I birači zastupaju isto mišljenje, a o tome će oni kazati svoju riječ na zborovima koji još nisu donijeli odluku o tome kojoj komuni da pripadnu.

Srećko Bijelić

Savjetovanje omladine u Tijesnom

Proučavanje materijala sa U. plenuma CK NOH

Jedan od zaključaka Petog plenuma je i taj, da se podnijeti referati sa tog proširenog zasjedanja prouče u svim organizacijama Narodne omladine. Omladina na općini Tijesno prisupila je tom zadatku, a među prvima bile su organizacije Jezera, Murtena i Betine. Kod njih je pročitao naročito govor druga Bakarića, koji je održan na plenumu. Nedavno su referati proučeni i u Tijesnom. Tamo je održano savjetovanje, kojem su prisustvovali članovi općinskog komiteta NOH-e i članovi sekretarijata osnovnih organizacija. Posebna pažnja je poklonjena onom dijelu referata u kojem se razmatra pitanje idejno-političkog rada u omladinskim organizacijama. S tim u vezi je zaključeno, da sve organizacije izrade program idejno-političkog rada, i to u najnužnijem obimu.

Osim toga istaknuta je i po-

treba usavršavanja rukovodstva omladinskih organizacija. Na kraju savjetovanja je zaključeno da i one organizacije, koje dosad nisu proučile materijale sa plenuma da tom poslu što skorije pristupe, jer organizacioni čvrste i politički aktivne organizacije mogu uspješno izvršavati svoje zadatke.

D. Martinović

Pronađen potopljeni brod u Senjskom kanalu

Radovi na podizanju potonulog broda JRM u Senjskom kanalu nastavljani su punim tempom. Ekipe »Brodospasa« rade neprestano da bi čim prije podigle brod, koji su ronici pronašli na dubini od oko 60 m.

Pretpostavlja se, da se u brodu nalaze tijela preostalih 19 nastradalih članova posade.

Savez boraca će raditi na otvaranju muzeja NOB-e

Naši delegati na III. kongresu Saveza boraca Nikola Sekulić i Ivo Ninić upoznali su prošlim dana članove Kotarskog odbora Saveza boraca o radu kongresa.

Drug Ivo Ninić je, između ostalog, rekao da je na kongresu bilo naročito govora o potrebi da se pojača briga za djecu palih boraca i žrtava fašističkog terora. U vezi s tim je iznio stanje na našem području. Na zbrinjavanju djece palih boraca kod nas je dosad dosta učinjeno i može se reći da u tom pogledu i nema nekih problema. Međutim, za razliku od ranije, nije se dovoljno pažnja poklanjala preživjelim učesnicima oslobodilačkog rata i roditeljima palih boraca. On je naglasio da su organizaciono srednje osnovnih organizacija Saveza boraca, podizanje spomenika palim borcima i uređenje muzeja NOB-e danas najvažnija pitanja, koja treba da rješavaju i konačno riješe naše organizacije. Osnovne organizacije su još uvijek nesredene, manjkava je evidencija, a o članarini se malo vodi računa. Organizacije će se morati ozbiljnije pozabaviti i prijenosom posmrtnih ostataka palih boraca u zajedničku kosturnicu, kao i o podizanju spomenika narodnom heroju Radi Končaru i drugovima. Ima sela koja još nisu po-

stavila spomen ploče svojim palim mještanima, a isto tako nisu vidnije označena značajnija mjesta iz Narodnooslobodilačke borbe.

Zatim je i drug Nikola Sekulić konstatirao da je rad III. kongresa Saveza boraca bio veoma uspješan. Podvukao je, između ostalog, ulogu i značaj organizacije, a posebno je ukazao na ulogu preživjelih boraca u našem životu. On je također istakao, da je potrebno sa više smisla i upornosti raditi na tome da se ovtjekovječi Narodnooslobodilačka borba. Naime, trebalo bi sa više pažnje raditi na ostvarenju programa podizanja spomenika palim borcima, postavljajući spomen ploče, pisanju historijata NOB-e, otvaranju muzeja i t. d. Spomenuto je, da je i kongres ukazao na izvjesne nedostatke u odnosu na podizanje spomenika palim. Premda su dosadašnji spomenici bili i suviše skupi, oni u većini nisu bili neka osobita umjetnička ostvarenja, a niži su uvijek izražavali našu borbu i Revoluciju. Drug Sekulić je također kazao da se ne mora uvijek podizati spomenici ovakve vrste, naprotiv, oni se mogu postavljati u vidu škole, ambulanta, domova kulture i slično.

Mora bi se već ozbiljnije misliti na podizanje spomenika Narodnom heroju Radi Končaru i drugovima. Bilo bi potrebno osnovati posebni odbor, koji će, uz suradnju zainteresiranih faktora, voditi o tome brigu. Isto tako bilo bi korisno da se izabere odbor koji će izvršiti pripreme za otvaranje muzeja NOB-e našeg područja.

Također je naglašeno, da organizacija Saveza boraca treba da vodi stalnu brigu o djeci palih boraca i žrtava fašističkog terora.

Našim zakonskim propisima riješeno je materijalno pitanje invalida i roditelja palih boraca, ali nije sve u tome. Organizacija ima i moralnih obaveza prema tim ljudima, kojima treba pomoći, pomoći im da se snađu u društvu i uopće je potrebno s njima održavati prisniji dodir. Organizacija bi također mogla da vidi kako je tim ljudima i da li su oni dobili sve ono na što imaju pravo.

Kotarski odbor Saveza boraca, kako je i rečeno na sastanku, poklonit će u buduću mnogo veću pažnju rješavanju onih pitanja o kojima je bilo riječi na kongresu a na koja su skrenuli pažnju i drugovi Nikola Sekulić i Ivo Ninić.

Deklaracija o razgovorima između Sovjetskog saveza i FNRJ

I.
Polazna točka razgovora bila je obostrana želja dviju vlada, da se u interesu mirnog rješavanja međunarodnih pitanja i jačanja suradnje među narodima i državama primjenjuje metoda pregovaranja.

Narodi obiju zemalja i njihove oružane snage naročito su razvile svoje prijateljstvo i borbenu suradnju u godinama rata, koji su vodili zajedno s drugim slobodoljubivim narodima protiv fašističkih zavojevača.

Obje vlade su se suglasile da poduzmu daljnje mjere za normalizaciju svojih odnosa i za unapređenje suradnje među dvije zemlje, uvjerene da je to u interesu naroda obiju zemalja i doprinos kako smanjenju međunarodne zategnutosti, tako i učvršćenju mira u svijetu.

U toku pregovora pokazalo se iskreno nastojanje vlada dviju zemalja ka daljnjem razvijanju svestrane suradnje između FNRJ i SSSR-a, što je u punoj suglasnosti s interesima obiju zemalja, kao i s interesima mira i socijalizma, a za što danas postoje objektivni uslovi.

U razmatranju pitanja, o kojima su se vodili razgovori, a u cilju jačanja povjerenja i suradnje među narodima, obje vlade polaze od slijedećih principa:

nedjeljivosti mira, na kome jedino može počiva kolektivna sigurnost;

poštovanja suverenosti, nezavisnosti, integriteta i ravnopravnosti među državama u uzajamnim odnosima i odnosima s drugim državama;

priznavanja i razvijanja miroljubive koegzistencije među narodima, bez obzira na ideološke razlike i razlike u društvenom uređenju, što podrazumijeva suradnju svih država na području međunarodnih odnosa uopće, a posebno ekonomskih i kulturnih odnosa;

pridržavanja načela uzajamnog poštovanja i nemiješanja u unutrašnje stvari ma iz kakvih razloga — ekonomske, političke i ideološke prirode — pošto su pitanja unutrašnjeg uređenja različitih društvenih sistema i različitih formi razvika socijalizma stvar isključivo naroda pojedinih zemalja;

unapređivanja međusobne i međunarodne ekonomske suradnje i uklanjanja svih onih faktora u ekonomskim odnosima, koji otežavaju razmjenu dobara i kočje razvitak proizvodnih snaga u svijetu i u okviru nacionalnih ekonomija;

pružanja pomoći kroz odgovarajuće organe UN, kao i u drugim formama, koje su u skladu s principima UN, kako nacionalnim ekonomijama, tako i privredno nerazvijenim područjima, u interesu naroda tih područja i razvika svjetske privrede;

uklanjanja ma kakvih formi propagande i dezinformacija, kao i drugih postupaka, koji siju nepovjerenje i na bilo koji način otežavaju stvaranje atmosfere za konstruktivnu međunarodnu suradnju i miroljubivu koegzistenciju među narodima;

osude svake agresije i svakog pokušaja da se nametne politička i ekonomska dominacija drugim zemljama;

priznavanja da politika vojnih blokova pojačava međunarodnu zategnutost, podriva povjerenje među narodima i povećava opasnost rata.

II.

Obje vlade u svojoj politici polaze od principa izraženih u Povelji Ujedinjenih naroda i suglasne su da treba uložiti daljnje napore radi jačanja uloge i autoriteta UN, što bi naročito bilo potvrđeno davanjem Narodnoj Republici Kini mjesta legitimnog predstavnika u UN. Također bi bilo značajno primanje u članstvo te organizacije svih drugih država koje odgovaraju zahtjevima Povelje UN.

Obje vlade suglasne su, da svi narodi treba da ulože nove napore, da se dode do pozitivnih rezultata i sporazuma u pregovorima o tako bitnim pitanjima za mir u svijetu kao što su: pitanje smanjenja i ograničenja naoružanja, kao i zabrane atomskog oružja, uspostavljanje opće kolektivne sigurnosti i u tome sistema kolektivne sigurnosti u Evropi zasnovanog na dogovoru, pitanje upotrebe nuklearne energije u mirnodopske svrhe.

Takvim naporima stvorila bi se atmosfera, koja bi istovremeno omogućila rješavanje miroljubivim sredstvima tako gorućih prvorazrednih međunarodnih problema kao što su: sporazumno rješenje njemačkog pitanja na demokratskoj osnovi u skladu, kako sa željama i interesima njemačkog naroda tako i s interesima opće sigurnosti, zadovoljenje legitimnih prava Narodne Republike Kine prema Tajvanu (Formozi).

Obje vlade pozdravljaju rezultate konferencije u Bandungu kao značajan doprinos ideji međunarodne suradnje, kao podršku naporima naroda Azije i Afrike za učvršćenje njihove političke i ekonomske nezavisnosti, i smatraju da sve to doprinosi jačanju mira u svijetu.

(Nastavak na 2. strani)

Burmanski premijer UNu stigao u Beograd

U ponedjeljak poslije podne manskog jedinstva i nezavisnosti stigao je u naš glavni grad gost.

Dragog gosta dočekao je na zemunskom aerodromu predsjednik Tito sa suprugom. Dočeku su također prisustvovali visoki jugoslavenski funkcioneri, osoblje burmanske ambasade i burmanski građani, koji se nalaze u FNRJ, kao i burmanska vojna delegacija, koja već nekoliko dana boravi u našoj zemlji. Na svečano ukrašenom aerodromu, u čast visokog gosta, bio je većih ljudi današnje Azije, hradnog revolucionera, čuvara burdijjskih jedinica JNA.

Deklaracija o razgovorima između Sovjetskog saveza i FNRJ

(Nastavak sa 1. strane)

III.

Puna pažnja je posvećena analizi dosadašnjih odnosa između dvije zemlje i perspektivama njihovog daljnjeg razvitka. Imajući u vidu, da je posljednjih godina došlo do krupnih poremećaja u uzajamnim odnosima, što je nanosilo štetu kako objema stranama, tako i međunarodnoj suradnji, — i odlučno riješene da razviju svoje buduće odnose u duhu prijateljske suradnje i oslanjajući se na principe izložene u deklaraciji vlade FNRJ i SSSR-a suglasile su se u sljedećem:

1. da poduzmu sve potrebne mjere za uvođenje normalnog ugovornog stanja na osnovu kojega će regulirati i osiguravati normalni razvoj odnosa u cilju proširenja suradnje između dvije zemlje na svim područjima, za koje su obje vlade zainteresirane;

2. o potrebi pojačanja ekonomskih veza i proširenja ekonomske suradnje između dviju zemalja.

U tom cilju dvije vlade su se suglasile o poduzimanju potrebnih mjera, kojima bi se likvidirale posljedice, koje su nastale narušavanjem normalnog ugovornog stanja u ekonomskim odnosima između dvije zemlje.

One su se također suglasile, da se pristupi zaključenju neophodnog ugovora, kojim će se regulirati i olakšavati razvoj ekonomskih odnosa u gore izloženom pravcu;

3. u cilju unapređenja kulturnih veza dvije vlade su izrazile spremnost, da zaključe konvenciju o kulturnoj suradnji;

4. pridavajući veliko značenje informiranju javnosti o razvijanju prijateljske suradnje među narodima, a želeći da javnost bude točno i objektivno informirana, dvije vlade su se suglasile o potrebi sklapanja konvencije o informativnoj službi u duhu odluke UN, a na osnovu reciprociteta u pogledu položaja i privilegija za organe tih službi na teritoriju svake strane ugovornice.

5. podržavajući preporuke UN o razvijanju suradnje među svim zemljama o upotrebi nuklearne energije u mirovne svrhe, što je od bitnog interesa za jačanje mira i za progres u svijetu, dvije vlade su se suglasile da uspostave međusobnu suradnju u toj oblasti;

6. dvije vlade suglasile su se u poduzimanju mjera radi zaključenja ugovora za rješavanje pitanja državljanstva odnosno repatrijacije državljana jedne strane ugovornice, koji se nalaze na teritoriju druge strane. Objе vlade su suglasne, da ugovori treba da budu od respektiranja principa humanosti kao i uopće usvojenih principa dobrovoljnosti osoba, koje su u pitanju;

Objе vlade su također suglasne u pogledu osiguravanja prava u vršenju zaštite državljana druge strane na svom teritoriju, podrazumijevajući time i pravo državljana da zadrži državljanstvo, koje su imali prije dolaska na teritorij druge strane ugovornice;

7. u duhu miroljubivih principa izloženih u ovoj deklaraciji, kao i radi boljeg upoznavanja i razumijevanja naroda njihovih zemalja, dvije vlade su se suglasile, da će pomagati i olakšavati suradnju društvenih organizacija dviju zemalja putem ostvarenja kontakta, razmjene socijalističkog iskustva i slobodne izmjene mišljenja;

8. dvije vlade su se suglasile, da će uložiti najveće napore za ostvarenje zadataka i odluka izloženih u ovoj deklaraciji u interesu daljnjeg razvitka međusobnih odnosa i u interesu unapređenja međunarodne suradnje i jačanja mira u svijetu.

Potpisali:

s lijeve strane: za Vladu Federativne Narodne Republike Jugoslavije Josip Broz Tito — Predsjednik Republike FNRJ, a s desne strane: za Vladu Saveza Sovjetskih Socijalističkih Republika N. A. Bulganjin — predsjednik Savjeta ministara SSSR-a.

Poslije potpisa s lijeve strane dolazi datum: 2. lipnja 1955. godine, Beograd.

Sa VIII. kotarska konferencije SSRN

Socijalistički savez treba da jača društveno upravljanje

Rad VIII. konferencije Socijalističkog saveza, kako je poznato, odvijao se u komisijama, što je omogućilo da veći broj delegata iznesu svoja mišljenja i prijedloge za potpuniji rad organizacija Socijalističkog saveza. Komisije su ukazale i na slabosti kojih još uvijek ima u idejno-političkom radu, društvenom upravljanju i razvijanju poljoprivrede. Prema pokazanom interesu delegata za pitanja koja su razmatrana u komisijama, može se zaključiti da će oni u punoj mjeri pridonijeti življim aktivnostima svojih organizacija na području idejno-političkog rada, društvenog upravljanja i unapređenja poljoprivrede.

U komisiji za idejno-politički rad i organizaciona pitanja Tomislav Dean je naveo da pojedinci, inače članovi SSRN, ispoljavaju lokalističke tendencije i sasvim pogrešna shvaćanja u vezi stvaranja komuna. Smatra da je to posljedica nedovoljnog idejno-političkog rada u našim organizacijama, koji bi ubuduće trebalo postaviti na solidnije temelje.

Srećko Berleghi je iznio da organizacije ne poklanjaju dovoljnu pažnju našim unutrašnjim pitanjima. Trebalo bi da se politički rad orijentira na našu društvenu i privrednu problematiku. Organizacije SSRN morale bi upornije zahtijevati da organi vlasti redovitije upoznaju članstvo sa događajima iz našeg društvenog života. Zborovi birača nisu uvijek dovoljno pripremljeni a o njihovim zaključcima ne vodi se mnogo računa. Organizacije Socijalističkog saveza morale bi pokazati više odlučnosti u borbi protiv pojava kriminala u privredi.

Delegat iz Zimja Andro Alić traži da Kotarski odbor SSRN pruži podršku u radu njihovoj organizaciji, koja je svojevrjeme bila jedna od najboljih na kotaru.

U svom izlaganju Paško Periša se zadržao na društvenom upravljanju te je istakao ulogu Socijalističkog saveza u razvijanju samoupravljanja. U svom idejno-političkom radu organizacije bi trebale da se mnogo više bave pitanjima društvenog upravljanja, koje je osnovno u razvitku našeg društva. Samoupravljanje i naše idejno-političko djelovanje moralo bi biti usporedo, što do sada nije bio slučaj.

Joso Gracin je naveo nezdrave odnose koji vladaju između Primoštena i Rogoznice u vezi stvaranja komune. Smatra

da je Socijalistički savez trebao ozbiljno poraditi na poboljšanju tih odnosa. Prof. Zdravko Grozdanić je istakao da Klub kulturno-prosvjetnih radnika želi da pruži punu pomoć narodnim sveučilištima kako u predavanjima tako i u organizacionom pogledu.

Zivko Gojanović je analizirao oblike našeg rada. Smatra da se samim predavanjima na će mnogo uspjeti. Organizacije bi morale misliti i na upotrebu suvremenih sredstava u svom djelovanju. Tako je film jedno od najefikasnijih sredstava za približavanje ideje ljudima. Mnogo bi veću pažnju trebalo pokloniti upotrebi štampe a posebno lokalnom listu.

Srećko Bijelić je iznio neka organizaciona pitanja. Na kotaru velik broj birača nije uključen u socijalistički savez i smatra da se tom pitanju nije posvetila ozbiljnija briga. U diskusijama o komunama najaktivniji su bili upravo neprijateljski elementi, koji su pasivnost članova SK i SSRN koristili u lokalističke svrhe. On je također naveo da se u našim selima u nedovoljnoj mjeri koristi štampa. Branko Pudar je iznio rad organizacije Subićevac. U pogledu pojave bijega, on je mišljenja da je to upravo posljedica slabog idejno-političkog rada u mjestima, gdje se te pojave događaju. O stanju u organizaciji Gronje Danilo govorio je Ivo Grandeš. Napominje da bi se moralo voditi računa o opravdanim zahtjevima organizacije. Poduzeća bi trebala imati jedan pravilniji kriterij kod otpuštanja ljudi sa građevinskih radova. Ima slučajeva da su otpušteni sa posla i djeca palih boraca.

Komisija nije donosila reke posebne zaključke.

Omladina škole za učenike u privredi održala svoju godišnju konferenciju

U prošlu srijedu održana je II. godišnja konferencija omladinske organizacije Škole za učenike u privredi, kojoj su prisustvovali Srećko Bijelić, predsjednik Kotarskog komiteta NOH-e, Miloš Zlatović, predsjednik Općinskog komiteta NOH-e, a u ime školskog savjeta direktor škole Jerko Tešulov i Krsto Stojić. Konferenciji su prisustvovali i nastavnici Piljac, Aralica i Dominis.

U referatu koji je podnio Marko Daleta, predsjednik organizacije, analiziran je rad omladinske organizacije u toj školi. Istaknuti su dosadašnji uspjesi a podvučeni su i nedostaci, koji se još uvijek pojavljuju u toj organizaciji. Izražena je nada da će se sa većim zalaganjem rukovodstva organizacije i njenih članova postići ubuduće mnogo bolji rezultati.

UPOZORAVAMO SVA PODUZEĆA

da »Informator« broj 133 od 28. V. 1955.

donosi svoj novi prilog »Stenodaktilograf«, koji je namijenjen stenografima, daktilografima, korespondentima i sekretarima u privrednim organizacijama, ustanovama i organima narodne vlasti.

»Stenodaktilograf« primat će redovito ona poduzeća i pojedinci, koji su se na taj prilog pretplatili. Osim toga bit će dostavljen nekim poduzećima i ustanovama na ogled.

»Stenodaktilograf« treba da postane platforma, na kojoj će stručnjaci izmjenjivati svoja iskustva stečena na praksi, a za veću stručnost naših kadrova, za bolju organizaciju njihovih radnih mjesta i za bolje radne rezultate u njihovoj struci i zvanju.

»Stenodaktilograf« je dakle poseban »Informatorov« prilog, koji izlazi od sada redovito jedamput mjesečno.

Pretplatnici »Informatora«, koji žele »Stenodaktilograf« redovito primati u jednom primjerku, treba da uplate Din 1.200 na žiro-

Diskusija nije pružila ono što se očekivalo jer je u njoj sudjelovao neznatan broj omladinaca.

O perspektivi budućeg rada govorio je Srećko Bijelić. On je također rekao da se kroz omladinsku organizaciju moramo boriti za lik skojevca i odvažnog borca za izgradnju socijalističkog društva. On je također istakao značenje učlanjivanja u Ferijalni savez. Zatim je Jerko Tešulov, direktor škole govorio o pozitivnom utjecaju omladinske organizacije na učenje naučnika.

Na kraju je izabran novi komitet od 11 članova. Nakon toga je izvršen izbor sekretarijata. Za predsjednika komiteta ponovno je izabran Marko Daleta. Novoizabrani komitet je razradio u glavnim crtama i plan rada za slijedeću školsku godinu.

A. M.

račun »Informatora« kod Narodne banke u Zagrebu, broj 406-T-784, s naznakom: »za »Stenodaktilograf«.

Do kraja 1955. izaći će »Stenodaktilograf« ukupno u 12 nastavaka (brojeva). Organizacije i pojedinci mogu pojedine brojeve »Stenodaktilografa« naručiti i u više primjeraka.

Članovima Hrvatskog stenografskog društva uračunata je pretplata u članarini, pa primaju »Stenodaktilograf« besplatno, ukoliko su podmirili članarinu za godinu 1955.

Za dake i studente pojedini primjerak »Stenodaktilografa« stoji Din 30.

Pozivamo profesore škola i zavođa, na kojima se predaje stenografija, daktilografija, korespondencija, kao i poslovi sekretara rukovodilaca, ustanova i poduzeća, da prikupe od daka novac i da ga poštom uputni komer — uz naznaku broja primjeraka — doznače Upravi »Informatora« Zagreb, Ilica 24/I.

Informacije daje šalter za informacije u Upravi »Informatora«, telefon broj 37-989, Zagreb, Ilica 24/I.

7 dana

U Beograd je stigla indijska parlamentarna delegacija čiji će posjet našoj zemlji trajati 10 dana. Predsjednik Savezne narodne skupštine Moša Pijade priredio je u čast indijske delegacije svečani ručak, koji je protekao u vrlo prijateljskoj atmosferi.

Predsjednik Republike Josip Broz Tito primio je u Bijelom dvoru, u prisustvu indijskog ambasadora u Jugoslaviji, članove indijske parlamentarne delegacije. Predsjednik Tito zadržao se sa svojim gostima u dužem srdačnom razgovoru.

U blizini Senja potopio se 31. svibnja jedan manji pomoćni brod JRM i tom prilikom izgubila je živote 26 članova posade. Nesreća je nastala uslijed veoma jake bure, koja je u to vrijeme bijesnula u Senjskom kanalu. Odmah nakon nesreće poduzete su energetske mjere za vađenje poginulih članova posade.

Povodom teške nesreće, koja se u Senjskom kanalu dogodila pomoćnom brodu JRM, Državni sekretar za vanjske poslove Koča Popović primio je izraze saučestća od diplomatskih predstavnika u Beogradu. Isto tako komandi JRM izrazili su saučestće vojni i pomorski stazeji. Nadalje pojedinci, društvene organizacije, radni kolektivni, ustanove, posade brodova, vojne jedinice i drugi.

Listovi, agencije i radiostanice u čitavom svijetu dali su veliki publicitet završetku jugoslovensko-sovjetskih razgovora i zajedničkoj deklaraciji objavljenoj na kraju tih razgovora. Svjetska štampa opširno prenosi izvode iz deklaracije, donosi opise samog akta potpisivanja i posvećuje tom događaju brojne komentare.

Izvršno vijeće Sabora NR Hrvatske usvojilo je prijedlog zakona o područjima kotara i općina u NR Hrvatskoj. Prema tom prijedlogu zakona u NR Hrvatskoj bit će 27 kotara i 301 općina.

Zahvaljujući izgradnji i postepenom proširenju industrijskih pogona, proizvodnja naše industrije raste iz mjeseca u mjesec. U prva četiri mjeseca ove godine industrija je dala 26 posto više proizvoda nego u istom razdoblju prošle godine.

Moskovska »Pravda« u svom uvodniku piše da rezultat beogradskih razgovora stvaraju povoljnu situaciju u Evropi, što ne može a da se ne odrazi na opću međunarodnu situaciju i navodi da su ovi rezultati dočekani s velikim zadovoljstvom u Sovjetskom savezu i istočno-evropskim zemljama.

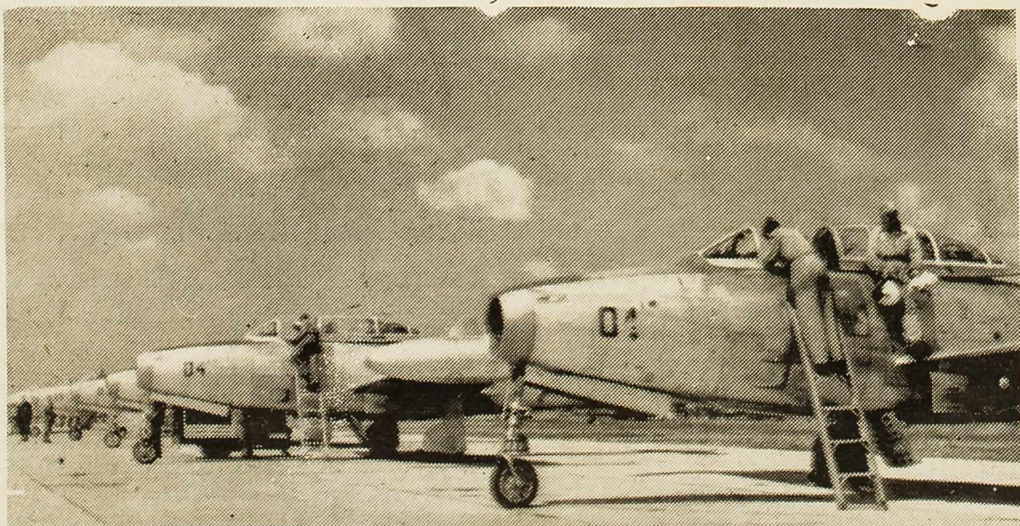
Cjelokupna britanska štampa s velikim interesom prati štrajk željezničara i ložaca, koji se odvija nesmanjenom žestinom. Gotovo svi listovi su jednodušni u ojevni posljedica do kojih može doći, ako se štrajk nastavi, i traže da se ne smije nikako dozvoliti da ovaj štrajk prouzrokuje totalnu paralizu privrede.

Kako javlja indijski radio, predsjednik indijske vlade Nehru, otputovao je avionom iz Bombaya u Moskvu.

Prilikom odlaska iz Bombaya u Britaniju i USA, lični izaslanik indijskog premijera Nehrua Krišna Menon, ponovno je podvukao svoje gledište, da je odluka kineske vlade da pusti na slobodu četvoricu američkih avijatičara pridoničela popuštanju zategnutosti na Dalekom Istoku.

Put Krišna Menona u USA, odmah poslije posjeta Kini, smatra se kao veoma značajan u političkim krugovima, u kojima se podivlači da će Menon voditi razgovore s američkim ministrom vanjskih poslova Dullesom o rješenju problema Formoze.

Iz Jugoslavenske narodne armije

Komplicirani avioni na mlazni pogon uz odlične pilote zahtijevaju i odlično tehničko osoblje. U vrlo kratkom roku velik broj pripadnika naše aviacije osposobio se i za pripremanje i održavanje aviona na mlazni pogon.

Na slici: Veći broj aviona na mlazni pogon na jednom našem aerodromu prilikom pripreme za zadatke. Najbolji drugovi pilota-mehaničari i tehničko osoblje savjesno priprema avione na mlazni pogon prije predaje mašina pilotima.

Postanak i razvoj prve hidroelektrane u Dalmaciji

Pronalaskom principa indukcionijskih strojeva prilazi se prvim eksperimentima praktične upotrebe elektriciteta, kako u vidu mehaničke, elektrokemijske tako i svjetlosne energije. Konačno dolazi do gradnje prvih elektranu više eksperimentalnih, jer se nije imalo nikakvih prethodnih iskustava. Polifazne struje — djelo Nikole Tesle — još su znatno pripomogle upotrebu i prijenos električne energije.

Sin ondašnjeg načelnika grada Šibenika i zastupnika u carevinskom vijeću — Manko Šupuk, kao pomorski kapetan putovao je raznim zemljama, te vidio upotrebu i dobiti električne energije iz vodenih snaga, pa se po povratku kod njega vo-

torom od daljnjih 200 KS. Po-iskorištavanje stare elektra- strojenje je gradila firma »Ganz« iz Budimpešte, kao svoju poku- snu radnju, zbog čega je već pri ranijim pokušajima 1893. god., voda srušila zid brane, koji se zatim morao iznova podići.

Nova snaga elektrane sada je iznosila 400 KS. Rad ove elek- trane, međutim, nije bio siguran, jer su generatori (tada još dvofazni) bili bez dobrih zaštita, pa su se dešavala izgaranja i oštećenja, naročito atmosferskim pražnjenjima. Oko 1899. godine tvornicu karbita uništava požar, čime elektrana dobiva rezervu od cca 200 kVA snage. Sada ona radi isključivo za grad Šibenik, u kojem se znatno po- činje razvijati industrija lokal-

ne. Taj važan historijski objekt oskvrnule su ondašnje austrijske vlasti u razdoblju od 1914.—1915. godine demontažom strojeva i drenažnih uređaja, u ratne svr- he.

Pomanjkanjem goriva za do- moćanstva 1916.—1917. godine počinje nagla elektrifikacija Šibe- nika. Izgrađuje se nova mre- za i monotazne uralo-stanice bez propusa i tehničkih osiguranja. Visoki napon prolazi nadzemno gradskim ulicama bez zaštita, zbog čega nastaju česta izgara- nja, preopterećenja, žmikanje svijeća, prenaponi i druge smet- nje. Godine 1920. elektrifikaci- se Skradan, stvarajući novih 120 priključaka, što još više ugro- žava pogon elektrane obzirom na njenu mogućnost isporuke u- slovljenu ugovorom sa društvom »Sulfid«.

Konačno 1929. godine izgrađuje se današnja transformatorska stanica »Subičevac« za 2500 kVA snage. Istovremeno ističe rok ugovora sa društvom »Sulfid«, koje Šupuku predaje već dotrajalu hidroelektranu »Jarugu« na korištenje. Time grad dobiva dovoljno električne ener- gije.

Godine 1934. priključuje se na HE »Jarugu« ugljenokop »Du- bravice«. Tako je cijela tadašnja konzum trošila godišnje cca 4.000.000 kVA, što iznosi svega 20% raspoloživog kapaciteta elek- trane.

Time se završava prva etapa razvoja najstarije elektrane u Dalmaciji, koja je davala elek- trično svjetlo gradu Šibeniku još u vrijeme, kada su se u mno- gim carskim dvorima upotreblja- vale voštanice. G. Z.

ZDRAVSTVENI TEČAJ U RUPAMA ZAVRŠEN SVEČANOM PRIREDBOM

U Rupama je prošlih dana završen zdravstveni tečaj. Tom prilikom održana je svečana priredba, koju su pripremili omladinke polaznice tečaja. Na programu su bile recitacije, i- grokazi, pjesme i narodna kola, koja su omladinke izvjele u živo- pisnim narodnim nošnjama. Sve točke izvedene su s uspjehom i one su ostavile neobično jak u- tisak na prisutne gledaoce. Osobito je dobro recitirana pjesma »Novoj Jugoslaviji«, koju je iz- vela jedina od najboljih polaznica zdravstvenog tečaja Pera Nado- veza. Na kraju je skladno otpje- vana stara rupljanska pjesma »Višnjica rod rodila«, što su prisutni veoma toplo pozdravili.

U školskoj dvorani gdje je održana priredba, bilo je prisut- no oko 300 mještana, koji su ži- vlim aplauzom nagradili izvođače programa.

Nakon priredbe, narod je ispred škole uz pjesmu poveo kolo. Veselje je potrajalo do ka- sno u noć.

A. Barišić

Dopisi čitalaca

Nekoliko riječi o hotelu „Krka“

Članak koji sam čitao u jed- nom od prošlih brojeva »Šiben- skog lista« ponukao me da izne- sem par rečaka o postojećem or- kestru i o samom hotelu »Krka«.

Poznato je, da je interes gra- đana za muziku u našem gradu danas mnogo veći. Dobro je poznato da se Stje- pan Vig (rukovodilac orkestra) kroz ovih 10 godina truda i na- stojao da posjetiocima i ostalim građanima pruži dobru i kvali- tetnu muziku, a to se osjetilo prošle godine, kada je izmijenjen orkestar »Vig« sa muzikom koja nije mogla zadovoljiti posjetioce. Kad govorimo o postojećem or- kestru potrebno je napomenuti, da je Vig, već prije rata, uspjes- no vodio orkestar u istim prost- orijama kao i danas. Postojeći or- kestar ima bogat repertoar. Sa

tim repertoarom može da zado- volji svakoga gosta, pa čak i strane mornare i turiste.

Stoga je neshvatljivo da je Vig kao dugogodišnji član hotela »Kr- ka« mogao dobiti otkaz, iako je radio i još danas radi na dobro- bit kolektiva. On koji je uvijek i na svakom mjestu davao struč- na mišljenja stečena dugogodi- šnjom praksom. Izgleda da se ne- kome prohtjelo da promijeni sadanji orkestar ne računajući kakav će biti sastav budućeg or- kestra.

Mišljenja sam da bi trebalo i to čim prije izvršiti jednu iz- mjenu u postojećem orkestru, s tim da se to prepusti samom Vi- gu kao njegovom rukovodiocu. S kombinacijom izmjene ili nado- pune orkestar bi se pojačao, a kolektiv bi uštedio na financijs- kim troškovima. Novi orkestar od 6 članova koštao bi mjesečno 180.000 dinara, dok bi kombina- cijom izmjene troškovi bili ma- nji, te bi iznosili najviše 90.000 dinara. O tom pitanju treba da se upravni odbor i radnički sa- vjet pozabave i donesu konačno rješenje.

Po mom mišljenju trebalo bi da na programu bude što više klasične muzike a manje plesne. To navodim zato, što hotel »Kr- ka«, jedini hotel u našem gradu,

subotom i nedjeljom poprmi iz- gled jedne plesne dvorane. S. I.

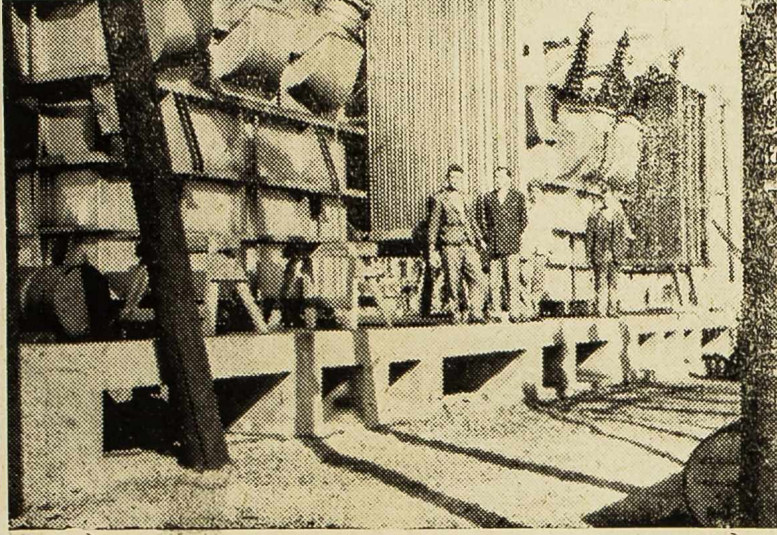
NESPORTSKI I NEPEDAGOŠKI GEST

Na Poljani maršala Tita odi- grana je 3. o. mj. utakmica u malom rukometu između ekipa »Partizana« i Učiteljske škole.

To je bio ujedno treći susret između gornjih ekipa, koje su i- grale dosta oštro, a na momente i grubo. Međutim ono što se poslije završenog susreta dogo- dilo podiliježe svakoj osudi. Be- neta, član ekipe Učiteljske škole bez ikakova razloga udario je loptom nogom, naišavši na oprav- dani protest publike. Na taj i- spad nesportski je odgovorio Ante Bukić, prednjak i član rukometne ekipe »Partizana«, udarivši Benetu nogom. Kad mu je ovaj htio pružiti ruku, Bukić je do odbio, poprativši pogrdnim riječima.

Takvo reagiranje nedolično čovjeka, a još manje odgojitelja mladih ljudi ne može se ničim opravdati. Pittamo se, da li je takav postupak svojstven onom, koji vrši ulogu odgojitelja naših mladih u DTO »Partizan«?

M. Knežević

Trafostanica u Lozovcu

dila ideja o iskorištavanju Kr- kog karaktera, kao: prva dalma- tinska tvornica tjestenine, mlinci- ce za brašno i buhač, tvornica leda i dr.

Daljnji razvoj iskorištavanja Slapova učinilo je društvo »Sul- fid« u Šibeniku, koje izgrađuje hidroelektranu »Jarugu« na nje- nom današnjem mjestu, time, da nakon 29 godina sva uređena postrojenja predu u vlasništvo e- lektrične centrale Ante Šupuk i sin. Godine 1904. poštena je u pogon nova elektrana kapaciteta 7000 KS, napona 15000 V, dvo- faznog izmjeničnog sistema, te je prenesena dvofaznim dalekovo- dom do tvornice »Sulfid« u Ši- beniku, koja je godišnje kori- stila (prema starijim podacima) oko 15 milijuna kWh energije.

Od 1895. god. pa dalje Šibenik postaje sve veći i veći potrošač. Grade se nove trafostanice sa suhim transformatorskim ele- mentima većih kapaciteta prije- nosa energije, za razliku od sta- rih 5—10 kW — njih smještenih u potkrovljima. S druge strane, radi nesuglasica vlasnika mli- nova na Krki, nova centrala nije iskorištavala cijelu raspoloživu vodu Slapova. Našavši se u kri- zi Šupuk 1913. godine ugevo- rom ustupa 3,20 m³/sec vode, ko- ristene u staroj elektrani, novo- izgrađenoj centrali društva »Sul- fid« time, da ono osigura 1.000.000 kWh energije godiš- nje rasvijeti i pogonu grada Ši- benika.

Tako je 1913. godine napušte- nu vertikalnu turbinu sa genera-

torom od daljnjih 200 KS. Po-iskorištavanje stare elektra- strojenje je gradila firma »Ganz« iz Budimpešte, kao svoju poku- snu radnju, zbog čega je već pri ranijim pokušajima 1893. god., voda srušila zid brane, koji se zatim morao iznova podići.

Nova snaga elektrane sada je iznosila 400 KS. Rad ove elek- trane, međutim, nije bio siguran, jer su generatori (tada još dvofazni) bili bez dobrih zaštita, pa su se dešavala izgaranja i oštećenja, naročito atmosferskim pražnjenjima. Oko 1899. godine tvornicu karbita uništava požar, čime elektrana dobiva rezervu od cca 200 kVA snage. Sada ona radi isključivo za grad Šibenik, u kojem se znatno po- činje razvijati industrija lokal-

ne. Taj važan historijski objekt oskvrnule su ondašnje austrijske vlasti u razdoblju od 1914.—1915. godine demontažom strojeva i drenažnih uređaja, u ratne svr- he.

Pomanjkanjem goriva za do- moćanstva 1916.—1917. godine počinje nagla elektrifikacija Šibe- nika. Izgrađuje se nova mre- za i monotazne uralo-stanice bez propusa i tehničkih osiguranja. Visoki napon prolazi nadzemno gradskim ulicama bez zaštita, zbog čega nastaju česta izgara- nja, preopterećenja, žmikanje svijeća, prenaponi i druge smet- nje. Godine 1920. elektrifikaci- se Skradan, stvarajući novih 120 priključaka, što još više ugro- žava pogon elektrane obzirom na njenu mogućnost isporuke u- slovljenu ugovorom sa društvom »Sulfid«.

Konačno 1929. godine izgrađuje se današnja transformatorska stanica »Subičevac« za 2500 kVA snage. Istovremeno ističe rok ugovora sa društvom »Sulfid«, koje Šupuku predaje već dotrajalu hidroelektranu »Jarugu« na korištenje. Time grad dobiva dovoljno električne ener- gije.

Godine 1934. priključuje se na HE »Jarugu« ugljenokop »Du- bravice«. Tako je cijela tadašnja konzum trošila godišnje cca 4.000.000 kVA, što iznosi svega 20% raspoloživog kapaciteta elek- trane.

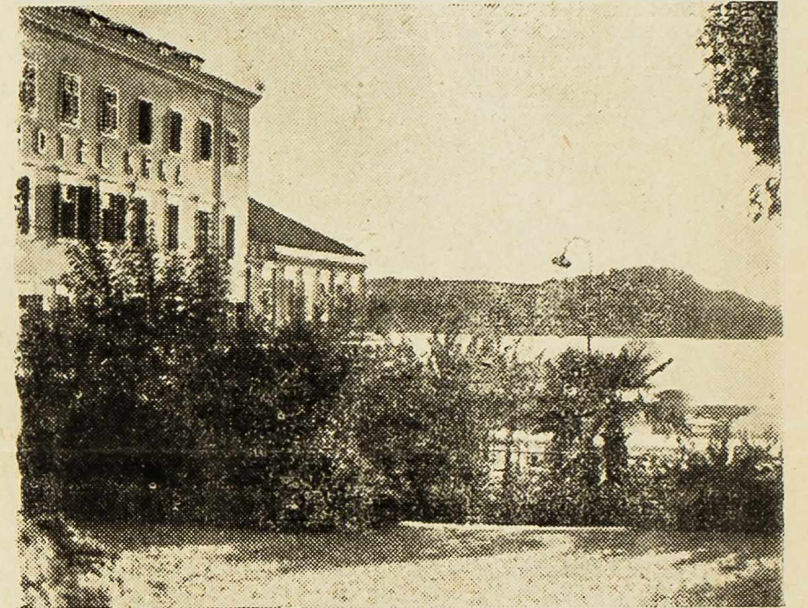
Time se završava prva etapa razvoja najstarije elektrane u Dalmaciji, koja je davala elek- trično svjetlo gradu Šibeniku još u vrijeme, kada su se u mno- gim carskim dvorima upotreblja- vale voštanice. G. Z.

U Rupama je prošlih dana završen zdravstveni tečaj. Tom prilikom održana je svečana priredba, koju su pripremili omladinke polaznice tečaja. Na programu su bile recitacije, i- grokazi, pjesme i narodna kola, koja su omladinke izvjele u živo- pisnim narodnim nošnjama. Sve točke izvedene su s uspjehom i one su ostavile neobično jak u- tisak na prisutne gledaoce. Osobito je dobro recitirana pjesma »Novoj Jugoslaviji«, koju je iz- vela jedina od najboljih polaznica zdravstvenog tečaja Pera Nado- veza. Na kraju je skladno otpje- vana stara rupljanska pjesma »Višnjica rod rodila«, što su prisutni veoma toplo pozdravili.

U školskoj dvorani gdje je održana priredba, bilo je prisut- no oko 300 mještana, koji su ži- vlim aplauzom nagradili izvođače programa.

Nakon priredbe, narod je ispred škole uz pjesmu poveo kolo. Veselje je potrajalo do ka- sno u noć.

A. Barišić

M. K.

U ŠIBENIKU PRIJE 50 GODINA

OPCINSKA KLAONICA

Općinska klaonica u Šibeniku sagrađena je 1890. g. i od- mah dana u zakup privatniku, pa je tako postala stalnim predmetom prepirke mjesnim stranačkih skupina. I u ovoj godini došlo je radi nje do kavgu.

Tako »Hrv. riječ« od 10. V. navodi da se klaonicom raniji zakupnik obogatio, jer je Op- ćini plaćao sitnu zakupninu. A platio je:

1891. godine 1.610.18 Kruna,
1892. godine 2.280.— Kruna,
1893. godine 2.468.— Kruna.

1894. g. općinski komesar po- visio je zakupninu na 3.000.— Kruna godišnje.

1900. g., u četvrtom tromje- sečju, Općina je uzeła klaoni- cu u svoje ruke i u tom trom- jesečju utjerala 3.192.— Kru- ne, dakle više negoli je za- kupnik platilo kroz sva tri pr- va tromjesečja (2.250.— Kruna). Slijedećih godina je utjerala od klaonice:

1901. godine 13.169.84 Kruna,
1902. godine 15.190.96 Kruna,
1903. godine 16.722.72 Kruna,
1904. godine 16.170.60 Kruna.

Od ovih brojki treba istina, odbiti 25 do 30% uime troš- kova, ali opet ostaje znatno veći prihod Općini, negoli ra- nije.

»Godine 1904. — veli list — utjeralo se nešto manje, jer svaki zna da je te godine bila nestašica volova i drugog bla- ga. Mesari su, osim toga, bili prisiljeni tući veće volove, a ovi plaćaju forintu 1.50 mjesto 3.50.

Dakle, da su se tukli maži

volovi, da nije bilo nestašice volova i svinja, bilo bi se utje- ralo sigurno do 20.000 Kruna.«

»NAS RATARSKI TEČAJ«

»Da je kod nas osnovan ra- tarski tečaj, tome je kakvih 25 godina. Kroz ovo razdoblje pokrajina je za isti potrošila najmanje kakvih 100.000 Kru- na. Više puta pitali smo se da li je opravdan ovoliki trošak, pak smo došli do uvjerenja da nije. A nije opravdan, jer ra- tarski tečaj kakav je ne odgo- vara svojoj svrsi.«

»Da naš ratarski tečaj uz- mogne napredovati, treba mu najprvo promijeniti naukovnu osnovu i udesiti je kako bi ona odgovarala gospodarskim potrebama grada Šibenika i njegove okolice. Dosadašnja os- nova bila bi uputna i uputna je bila, kad su u ratarski tečaj ulazila djeca iza kako bi svr- šila Građansku školu, i to sva tri razreda, ali danas, kad taj tečaj mogu pohađati i učenici koji nisu s dobrim uspjehom svršili ni četvrti razred pučke škole, stara osnovu je preop- težna i materijal koji se pre- daje djeci nije im ni najma- nje razumljiv.«

Naš ratarski tečaj mora se, zatim, otcijepiti od ma koje pučke četverorazredne škole i i- mati svoju upravu po sebi.«

»U ratarski tečaj ne bi se smjela, nadalje, primati djeca koja nisu, i to sa dobrim us- pjehom, svršila V. školsku go- dinu ili pak IV. razred koje pučke četverorazredne škole.

Kad se sve ovo udesi, kako

gori istaknuso, tad je od pri- jetke nužde da se proširi po- kušalište, jer je današnje pre- maloeno. Znamo da je ovo teže izvesti, ali ne bi bilo teško kad bi se školska vlast stavila u dogovor sa Općinom Šibenskom. Ova bi dozvolila, mislimo, drage volje da učeni- ci ratarskog tečaja izvadaju »vježbanja iz vinogradarstva i voćarstva na njenom zemljištu na Poljicima. Radi amerikan- ske loze mogao bi dobrom po- logom služiti i rasadnik što ga vlada uzdržava kod sv. Mare.

»Da ovim trebalo bi urediti računsku. Trebalo bi je op- skrbiti najpotrebitijim vinar- skim spravama i raznim alati- ma, jer danas, nažalost, svega toga nema ništa ili, ako ima, sve je staro i zastarjelo.

Kad bi se vježbe na polju i u radionici udesile kako gori istaknuso, pa kad bi u radio- nici dotični nastavnici držali još i nedjeljna praktična pre- davanja iz vinogradarstva, vi- narstva, maslinarstva i povr- tlarstva, tad bi sigurno ratar- ski tečaj postao mezmice ši- benskog težaka.« (Hrv. riječ«, 10. VI.)

KRONIKA

»Šibenska glazba« otvirala je u ponedjeljak navečer pro- gram što ga je imala otvirati na Uzašašće, kad je bio obu- stavljen određeni koncert radi žalosti što zateče Rusiju pora- ženom kod Cušine.« (»Hrv. riječ«, 3. VI.)

Sibenik kroz tjedan

Narodno kazalište

Subota, 11. VI. — Gostovanje dramskog ansambla u Kninu.
Nedjelja, 12. VI. — GROFICA MARICA — opereta od E. Kalmana. Početak u 20 sati.

Kinematografi

TESLA: premijera sovjetskog filma u bojama — SADKO — Dodatak: Filmske novosti br. 21. (do 14. VI.)

Premijera domaćeg filma — DALEKO JE SUNCE — Dodatak: Filmske novosti br. 22. (15.—20. VI.)

SLOBODA: meksikanski film — JEDAN DAN ŽIVOTA — (9. do 12. VI.)

Premijera talijanskog muzičkog filma — PJESME ZA ULICE — (14.—19. VI.)

DEŽURNE LJEKARNE

Do 11. VI. — I. narodna ljekarna — Ulica Božidara Petranovića.

Od 11.—15. VI. — II. narodna ljekarna — Ulica Bratstva i Jedinstva.

IZ MATIČNOG UREDA

RODENI

Nikola, sin Dinka i Milene Klarić; Boris, sin Petra i Jelke Orbančić; Mirjana, kći Paška i Danice Ilić; Srećko, sin Antuna i Anke Skorin; Nada, kći Svetlina i Svetinke Šarić; Željko, sin Stevana i Ljubice Papuga; Marica, kći Mije i Matije Zaja; Ivan, sin Ante i Ljubice Strika i Siniša, sin Uroša i Zonke Pamučar.

VJENČANI

(Gugurinić Ljiljani, penzioner — Milković Matija, radnica; Roguljić Dujo, st. vodnik JRM — Ninić Matija, radnica; Šišara Slavko, motorista — Vukorepa Mara, domaćica i Spahija, Rade, bravar — Berović Anka, domaćica.

UMRLI

Sarić Marko pok. Jose, star 82 god.; Karković Vica rod. Nikolić, stara 81 god.; Mirčeta Drago Božin, star 3 god.; Cavala Marija Kristina, stara 12 dana i Spahur Vujo pok. Bože, star 53 god.

OBAVIJEST

BIRO-a ZA POSREDOVANJE RADA SIBENIK

Obavještavaju se zainteresirani omladinci-ke (kandidati) za izučavanje zanata u metalnoj, građevinskoj, trgovačkoj, ugostiteljskoj, grafičkoj i ostalim strukama, da se prijave ovom BIRO-u radi evidentiranja i rasporeda za pojedine zanate i struke.

Prijavlivanje BIRO-u počeo će 13. o. mj. Upozoravaju se zainteresirani kandidati da prilikom prijave donesu školsko svjedočanstvo, izvod iz knjige rođenih i liječničko uvjerenje o sposobnosti za izučavanje zanata.

Za izučavanje pojedinih zanata potrebna je odgovarajuća školska sprema. Na primjer za metalnu struku općenito, ugostiteljsku, trgovačku, urarsku, fotografsku, grafičku i t. d., traži se mala matura, a za građevinsku općenito, cipelarsku, pekarску, tjesteničarsku, krojačku, kovačku, tekstilnu, mesarsku, soboslikarsku, brijačku i t. d., traži se nepotpuna niža stručna škola.

Za izučavanje navedenih zanata dolaze u obzir omladinci-ke, od navršene 14. pa do 18. godine života.

OBAVIJEST

Obavještava se građanstvo, da je stanica Narodne milicije Sibenik preselila iz dosadašnjih prostorija hotela »Krk« u nove, koje se nalaze u ulici Matije Gupca (kod Antituberkuloznog dispanzera).

Stаница Narodne milicije Sibenik

gradske vijesti

Seminar vatrogasnih organizacija postigao dobre rezultate

U skladu s općim smjernicama Saveza DVD-a Hrvatske da se podigne kvaliteta administracije društvenih organizacija a kroz to i što bolja društvena kontrola, upravni odbor Podsaveza vatrogasnih društava Sibenik održao je nedavno dvodnevni seminar za tajnike, blagajnike i spremištare svih vatrogasnih organizacija na području Podsaveza.

Nastavni program sastavljen je na temelju uputstava i propisa Saveza DVD-a NR Hrvatske, kao i iskustava rukovodilaca Podsaveza Sibenik prigodom obilaska terena i ukazivanja potrebne pomoći.

Sudska kronika

LAŽNO SE PREDSTAVLJAO KAO ORGAN VLASTI

Cibuk Franjo Blažev, službenik državnih željeznica u Sibeniku, osuđen je od Kotarskog suda na kaznu od dva mjeseca zatvora, jer je u toku prošle godine u više navrata zaustavljao na putu venske osobe od kojih je zahtijevao da mu se legitimiraju. Sud je prethodno saslušao petoro svjedoka, čiji su iskazi nepobitno dokazali da se Cibuk lažno predstavljao kao organ vlasti. Za ovu raspravu vladao je velik interes, tako da je dvorana bila dupkom puna građana.

KAZNJENI ZBOG KRADE

Kotarski sud u Sibeniku kaznio je Suša Savu pok. Vase iz Varivoda, na kaznu u trajanju od dva mjeseca zatvora zbog utaje eksplozivnog materijala iz poduzeća »Vladimir Gortan«, koje izvodi radove na pruzi Zadar — Knin. Također je osuđen Nikola Štinkalj pok. Paške, soboslikarski radnik iz Sibenika, na tri mjeseca zatvora, jer je u restoranu »Ljubljana« prisvojio jedan kaput vlasništvo stranog mornara. Parač Ivan pok. Šime iz Skradina i Ljubo Matijević pok. Dane iz Smrdelja osuđeni su svaki na po tri mjeseca zatvora. Prvoimenovali je u više navrata uzimao razni željezni materijal iz Tvornice akumulatora u Skradinu, a drugi je iz susjednog vinograda iščupao 34 sadnice bajama, koje je presadio na svoju zemlju.

NEOVLAŠTENE TRGOVINE

Na po jedan mjesec uslovno kažnjene su Marta i Kata Todorović, obje iz Gošića, jer su neovlašteno preprodavale jaja u Sibeniku, a Matija Marača pok. Jose osuđena je također na jedan mjesec dana uslovno, jer se bavila nezgodnom trgovinom uljem.

I ZAKIDANJA NA VAGI

Kotarski sud u Sibeniku proglasio je krivim Ivana Perišića pok. Ivana, namještenika prodavaonice pri poduzeću »Krk« u Skradinu, zbog neispravnog mjerenja raznih prehrambenih artikala, osudivši ga na novčanu kaznu u iznosu od 6.000 dinara, a u slučaju nenaplativosti na 30 dana zatvora.

OBAVIJEST

Obavještavaju se komitenti da ova Filijala ne će poslovati dana 11. lipnja o. g., radi preseljenja u bančine nove prostorije u Beogradskoj ulici br. 1.

Sa redovnim poslovanjem započeo će se 13. VI. u novim prostorijama.

Radno vrijeme za stranke kao i rad na blagajnama je od 7.30 do 12 sati.

Telefoni: direktor 205, kućni centrala 207, 208 i 210.

Iz filijale Narodne banke Sibenik

Obzirom na dobru pripremu ovog seminara od strane Podsaveza, interes svih društava bio je iznad očekivanja, tako da su sva društva bila prisutna osim DVD-a Rogoznica, koje, iako je tek osnovano, ne pokazuje ni malo interesa za postojanje jedne takve organizacije, što je za svaku osudu. Ovom prilikom na upravnom odboru je tog društva, kao i mjesnim vlastima da ožive njegov rad, jer u protivnom predstoji likvidacija. Što se tiče ostalih društava, potrebno je naglasiti da su ona uputila više članova nego što je bilo predviđeno, kako bi stekli što više znanja u upravljanju vatrogasnih organizacijama.

Seminarom su upravljali članovi Podsaveza drugovi Krajina i Crnogača.

Seminar takve vrste jeste prvi koji je održan na teritoriju Dalmacije. On je garancija za dobar i plodonosan rad vatrogasnih organizacija na području Podsaveza Sibenik. U programu je da se održi seminar za motoriste, kao i za komandire operativnih jedinica.

F. C.

KK »ŠUBIČEVAC«
prvak grada

Danas upravo završava natjecanje u kuglanju za prvenstvo grada. Naslov prvaka osigurao je KK »Šubičevac«, koji je pružio najbolje igre i za oko 50 čunjeva nalazi se ispred drugoplasirane ekipe. Još ostaje otvoreno pitanje drugog i trećeg mjesta za koje se bore kuglaški klubovi »Lokomotiva« i »Bois Kidrič«, jer će tri najbolje plasirana društva sudjelovati na prvenstvu Dalmacije, koje će se održati u mjesecu kolovoza u Splitu. Po svoj prilici na tom prvenstvu zastupat će nas »Šubičevac«, »Lokomotiva« i »Bois Kidrič«.

Na kuglaškom prvenstvu grada učestvovalo je 9 društava, i to: »Šubičevac«, »Lokomotiva«, »Bois Kidrič«, »Metalac«, »Aluminij«, »Radnički«, »Invalid«, »Šipad« i »Lavčević«. Natjecanje je održano na kuglani »Lokomotiva«. Ovih dana započeo će pojedinačno takmičenje, koje će dati najboljeg kuglaša Sibenika za ovu godinu.

SPORTSKA AKTIVNOST
UČITELJSKE ŠKOLE

U ovom tjednu ekipa učiteljske škole odigrala je dvije utakmice u malom rukometu. Susret s »Partizanom« završio je neriješeno 11:11. Ekipa »Partizana« je već u početku pvela s velikom razlikom, ali su učiteljski pripravnici, zalažući se do maksimuma, uspjeli izjednačiti rezultat. Sudac ove utakmice je dosta grješio, osobito na štetu ekipe učiteljske škole. Igra je, zahvaljujući takovom sudenju, postala čak i gruba.

Drugu utakmicu učiteljske škole odigrala sa pitomcima iz Divulja. Gosti su za čitavo vrijeme igre bili bolji i zasluženo su pobijedili sa 9:5. Ekipa učiteljske škole naročito je podbacila u drugom poluvremenu, kada nije postigla nihi jedan zgoditak.

A. Beneta.

KOŠARKAŠKO PRVENSTVO I. OSMOGODIŠNJE ŠKOLE

Nedavno je završen prvi dio međurazrednog košarkaškog prvenstva I. osmogodišnje škole. U natjecanju učestvuju tri odjeljenja osmog razreda. Naslov prvaka osvojio je VIII. c, nakon što je svladao oba svojih protivnika. Kod pobjednika najbolju igru pružili su Iljadica, Oštrić i T. Juras. Prvenstvo se nastavlja.

SPORT

Hrvatsko - slovenska nogometna liga

»Sibenik« — »Branik« 3:0 (0:0)

Sedma uzastopna pobjeda

Igralište u Mandaliini. Prvenstvena utakmica hrvatsko-slovenske lige Sibenik — Branik 3:0 (0:0). Gledalaca 1.500. Vrijeme oblačno i sparno. Strijelci: Stošić u 47. i Tedling u 48 i 78 minuti (oba iz jedanaesterca). Sudac Križević iz Splita.

SIBENIK: Bašić, Batinica, Erak, Jelenković, Iljadica, Tambača, Zorić, Bego, Đurić, Tedling, Stošić. Trener Crnogača.

BRANIK: Grizold, Vouk, Matoš, Slana, Gabrijan, Zelezinger, Posavec, Plaznik, Leskover, Čučko, Suintner. Trener Kodrnja.

Momčad »Sibenika« je zaslužno osvojila oba boda i tako postigla sedmu uzastopnu pobjedu u proljetnom dijelu prvenstva. Domaći su ovoga puta trebali uložiti dosta napora da svladaju veoma žilavog protivnika — mariborskog »Branika«. Karakternistično je da su gosti često puta išli na čovjeka umjesto na loptu. Igra je bila dosta oštra s obje strane, a da nije došlo do većih grubosti od strane gostiju može se jedino zahvaliti energičnom sudu Križeviću. Ipak ona nije mogla proći bez posljedica, pa je tako u 26. minuti povrijeđen desni branič »Sibenika« Batinica, koji je do kraja prvog poluvremena statirao na krilu. To je bio jedan od razloga da »Sibenik« u tom dijelu igre nije uspio realizirati više zrelih šansa pred protivničkim vratima.

Gosti iz Maribora dali su u prvom poluvremenu dosta jak otpor, i, unatoč spomenutom handicapu domaćih, nisu uspjeli opasno ugroziti Bašičeva vrata. To im je u velikoj mjeri onemogućio sigurni Iljadica, koji je nosio sav teret obrane. Iako je »Sibenik« imao izvjesnu terensku nadmoć, ipak se na odmor pošlo bez zgoditaka.

Drugo poluvrijeme umnogome se razlikovalo od prvog dijela. »Sibenik« je zagrao živahnije, pomoćni red je bolje funkcionirao.

Šahovski klub »Sibenik« - prvak grupa

Ovogodišnje momčadsko prvenstvo Hrvatske u šahu, održano se u četiri zone podijeljene u 11 grupa. Četiri prvaka zona, zajedno sa četiri direktno kvalificirane momčadi: »Zagreb«, »Akademičar«, »Varaždin« i »ZEF«, će Hrvatske u momčadskoj ligi prvostvornice. Prvak lige ulazi u III. saveznu ligu.

Zona »Dalmacija« podijeljena je u dvije grupe i to: »Zadar« i »Split«.

U grupi »Split« sudjeluju: »Mornar« (Split), »Trogir«, »Jugovinik« (K. Sućurac) i »Sinj«.

U grupi »Zadar« sudjeluju: »Zadar«, »Knin« i »Sibenik«. Takmičenje u tim grupama počelo je 24. IV., a završava 12. VI. o. g. Iz grupe »Zadar«, SD »Zadar« našalost je otkazalo sudjelovanje iz financijskih razloga. Radi toga je dvostruki susret SD »Knin« i »Sibenik« odlučio o prvaku grupe. Prvi susret odigran je u Sibeniku 29. V. i završio je pobjedom SD »Sibenik« sa 5:3. Drugi susret održan 5. VI. u Kninu, ponovno je završio pobjedom »Sibenik-a« čak sa 7:1. Na taj način je SD »Sibenik« sa dvije pobjede i omjerom poena 12:4 postao prvak grupe »Zadar«, te očekuje pobjednika grupe »Split« da bi u međusobnom susretu našalost odluka o prvaku zone »Dalmacija«.

Ako se osvrnemo na zadnje dvije prvenstvene utakmice protiv SD »Knin«, možemo konstatirati, da je naše društvo poslije 4 godine ponovno uspjelo okupiti igrače koji čine solidnu cjelinu. Najveća odlika momčadi je prvenstveno u ogromnom zalaganju i ljubavi za svoje društvo. To se

rao i dugačkim loptama upošljavao svoju navalu. Već u 2. minuti domaći su izveli silovit napad. Lopta je pošla od Tedlinga, a zatim do Zorića, koji je lijevo uposlio Stošića tako, da on nije bilo teško pronaći put do mreže — 1:0. Poslije tog zgoditka preporočena navala stalno je predstavljala opasnost za protivnička vrata. Minutu kasnije domaći su povisili na 2:0 zgoditkom koji je sa 11 metara postigao Tedling. Naime, desni branič gostiju nulkom je zaustavio loptu i sudac je sasvim ispravno dosudio jedanaesterac. »Sibenik« i dalje stalno igra u polju gostiju, koji se žilavo brane u nastojanju da izbjegnju visok poraz. U 60. minuti ponovno jedna opasna akcija domaćih završava pogotkom u mrežu. No sudac zbog navodnog ofsajda poništava zgoditak, koji je veoma efektivno postigao glavom Tedling. Daljnjih 15 minuta protekli su u stalnim napadima domaćih, čiji udarci prolaze preko ili poréd vratiju. U tom razdoblju su Zorić, Stošić i Tedling uputili nekoliko oštrih udaraca. Tako je u 78. minuti Tedling ponovno došao u priliku da puca, no jedan od braniča ga je srušio u kaznenom prostoru tako, da je sudac po drugi puta pokazao na bijelu točku. Tedling ponovno izvodi jedanaesterac i preciznim udarcem postavlja konačan rezultat utakmice. Posljednje minute pripadaju gostima. Pred vratima »Sibenika« stvaraju se gužve koje završavaju bez zgoditka.

U jednom momentu, kad je Bašić napustio vrata, oštro upućen udarac uspio je zaustaviti Batinica. Malo prije završetka gosti su propustili realizirati najjeftiniju šansu. Stvorila se gužva kakve smo rijetko vidjeli na našem igralištu. Nekoliko igrača bilo je na zemlji, no lopta ipak nije pogodila mrežu.

Kako doznajemo Nogometni savez Hrvatske donio je konačne propozicije o ulasku klubova hrvatsko-slovenske lige u zonsko takmičenje za godinu 1955/56. Od osam klubova iz NR Hrvatske »Borovo« će se takmičiti u Istočnoj zoni, a četiri najbolje plasirana kluba stiču pravo direktnog ulaska u Zonu. Sestoplasirani klub sudjelovat će u kvalifikacijama s prvacima podsaveza, dok će dva posljednja kluba sa tablice preći u niže takmičenje. Od klubova iz NR Slovenije dva prvoplasirana ulaze u Zonu, treći se bori u kvalifikacijama, a posljednji prelazi u podsavezno natjecanje. U Zapadnoj zoni će se natjecati šest klubova iz hrvatsko-slovenske lige (četiri iz Hrvatske i dva iz Slovenije), zatim dva drugoligaša (Metalac i Odrad), iz II. lige jedan (Lokomotiva), dok će kvalifikacije dati još tri kluba (jednog iz Slovenije, i dva iz Hrvatske). Prema tome Zona će sačinjavati 12 klubova (8 iz Hrvatske i 4 iz Slovenije).

Premoć domaćih najbolje odražavaju udarci s ugla. »Sibenik« je izveo 8, a gosti 3. Kod »Sibenika« su se najviše istakli Batinica, Erak, Iljadica i Zorić, a Tambača u II. poluvremenu, dok kod gostiju lijevi pomagač Zelezinger, te desna strana navale Posavec i Plaznik. Sudac Križević veoma je uspješno obavio svoj zadatak. — J —

Tablica

Split	20	12	2	6	40:22	28
Borovo	20	12	1	7	35:20	25
Rijeka	20	10	5	5	23:16	25
Trešnjevka	20	10	4	6	38:28	24
Sibenik	19	10	2	7	38:28	22
Segesta	20	9	4	7	32:29	22
Ljubljana	20	7	6	7	33:22	20
Tekstilac	20	7	6	7	30:32	20
Branik	20	7	2	11	27:42	18
Maribor	20	6	3	11	26:36	15
Uljanik	20	5	4	11	22:32	14
Kladivar	19	4	1	14	22:59	9

U nedjelju 12. o. mj. sastaju se: Segesta — Trešnjevka (1:3), Uljanik — Tekstilac (0:0), Borovo — Rijeka (0:1), Ljubljana — Branik (1:0), Kladivar — Split (1:4) i Maribor — Sibenik (4:2). (Brojevi u zagradama označuju rezultate postignute u jesenskom dijelu natjecanja).

PETOPLASIRANI KLUB

NR HRVATSKE ULAZI U ZONU

Kako doznajemo Nogometni savez Hrvatske donio je konačne propozicije o ulasku klubova hrvatsko-slovenske lige u zonsko takmičenje za godinu 1955/56. Od osam klubova iz NR Hrvatske »Borovo« će se takmičiti u Istočnoj zoni, a četiri najbolje plasirana kluba stiču pravo direktnog ulaska u Zonu. Sestoplasirani klub sudjelovat će u kvalifikacijama s prvacima podsaveza, dok će dva posljednja kluba sa tablice preći u niže takmičenje. Od klubova iz NR Slovenije dva prvoplasirana ulaze u Zonu, treći se bori u kvalifikacijama, a posljednji prelazi u podsavezno natjecanje. U Zapadnoj zoni će se natjecati šest klubova iz hrvatsko-slovenske lige (četiri iz Hrvatske i dva iz Slovenije), zatim dva drugoligaša (Metalac i Odrad), iz II. lige jedan (Lokomotiva), dok će kvalifikacije dati još tri kluba (jednog iz Slovenije, i dva iz Hrvatske). Prema tome Zona će sačinjavati 12 klubova (8 iz Hrvatske i 4 iz Slovenije).

»SIBENSKI LIST«

organ Socijalističkog saveza radnog naroda za grad i kotar Sibenik

Uredništvo, štamparsko poduzeće »Stampa«

Glavni

i odgovorni urednik

NIKOLA BEGO

Tekući račun: Narodna banka Sibenik broj 531—T—292

Rukopisi se ne vraćaju.

Pretplata za tri mjeseca Din 120.—, pola godine Din 240.—, za 1 godinu Din 480.—